

CUC • 2006

POVRATAK U BUDUĆNOST

8. CARNetova korisnička konferencija

Dubrovnik, 20. - 22. 11. 2006. / Sveučilište u Dubrovniku

KONFERENCIJSKA BROŠURA

CARNet

CUC • 2006

POVRATAK U BUDUĆNOST

6. CARNetova konferencijska konferencija
Dubrovnik, 20. - 22. 11. 2006. Sveučilište u Dubrovniku

PROGRAM KONFERENCIJE

Sesija	Radovi	Vrijeme / Soba
F3	IT u edukaciji na Arhitektonskom fakultetu Autori: Roberto Vdovič, Kristina Careva, Rene Lisač, Arhitektonski fakultetu u Zagrebu, Hrvatska	Uto, 21. 11. 16:30-18:30 Amfiteatar
F4	Online tečajevi vs. tečajevi u učionici: razlike u ulogama nastavnika i polaznika u obrazovnom procesu Autor: Gordana Jugo, CARNet, Hrvatska	Uto, 21. 11. 16:30-18:30 Amfiteatar
F5	Evaluacija on-line tečaja kao obrazovne komponente u hibridnom sveučilišnom kolegiju Autori: Goran Bubaš, Igor Balaban, Nina Begjčević, Fakultetu organizacije i informatike u Varaždinu, Hrvatska	Uto, 21. 11. 16:30-18:30 Amfiteatar

G ELEKTRONIČKI IZVORI INFORMACIJA

Sesija	Radovi	Vrijeme / Soba
G1	Tiskani i elektronski časopisi - konkurencija ili nadopuna Autori: Marin Vodanović, Hrvoje Brkić, Stomatološki fakultet u Zagrebu, Hrvatska	Uto, 21. 11. 16:30-18:30 D 2
G2	Fakultetske knjižnice i e-obrazovanje - nove usluge Autor: Željana Vučina, Filozofski fakultet u Zagrebu, Hrvatska	Uto, 21. 11. 16:30-18:30 D 2
G3	Digitalni repozitorij znanstvenih informacija Autor: Alen Vodopijevac, Knjižnica Instituta Ruđer Bošković, Hrvatska	Uto, 21. 11. 16:30-18:30 D 2
G4	Lokalizirano pretraživanje informacija u katalogu WWW.HR Autori: Sandra Vitanović, Dinko Frankić, Igor Ljubi, Fakultet elektrotehnike i računarstva u Zagrebu, Hrvatska	Uto, 21. 11. 16:30-18:30 D 2
G5	KUP je naš! Autori: Jasmin Klindžić, Dragan Došen, Filozofski fakultet u Zagrebu, Hrvatska	Uto, 21. 11. 16:30-18:30 D 2
G6	eLearning: Autorsko pravo u obrazovnom kontekstu Autori: Ivan Pogarčić, Sveučilište u Rijeci; Lidija Oštarić Pogarčić, Županijski sud u Rijeci, Hrvatska	Uto, 21. 11. 16:30-18:30 D 2

Tiskani i elektronski časopisi – konkurencija ili nadopuna

P r i č a i z s t o m a t o l o g i j e

AUTORI:

Marin Vodanović (1), Hrvoje Brkić (1)

1 – Stomatološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za dentalnu antropologiju

ADRESA ZA DOPISIVANJE:

Marin Vodanović
Sveučilište u Zagrebu
Stomatološki fakultet
Zavod za dentalnu antropologiju
Gundulićeva 5
10000 ZAGREB
tel: 091 254 8 554
e-mail: vodanovic@sfzg.hr

PROŠIRENI SAŽETAK

Namjera ovog rada je analizirati prednosti i nedostatke paralelnog izdavanja tiskane i elektronske verzije znanstvenih časopisa. U tom smislu će biti prezentirana iskustva uredništva časopisa Acta Stomatologica Croatica (ASCRO), te će ista biti uspoređena s onima iz svijeta.

Poznato je da znanstveni i stručni časopisi donose najsvježije informacije iz područja koja pokrivaju. Da bi se protok informacija još više ubrzao, mnogi časopisi danas osim u tiskanom postoje i u elektronskom obliku. Iako u Republici Hrvatskoj postoji nekoliko časopisa s područja biomedicine, samo tri imaju značajniju međunarodnu prepoznatljivost: Croatian Medical Journal, Collegium Anthropologicum i Acta Stomatologica Croatica. Najstariji među njima je časopis Acta Stomatologica Croatica kojeg izdaju Stomatološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Hrvatsko stomatološko društvo. Časopis ove godine obilježava 40 godina postojanja, a zahvaljujući novom uredništvu, od početka 2006. časopis osim u tiskanom izlazi i u elektronskom obliku (www.ascro.net), te tako uz Croatian Medical Journal, putem interneta nove hrvatske biomedicinske spoznaje čini lako dostupnima svim zainteresiranima iz cijelog svijeta.

ASCRO izlazi četiri puta godišnje i to u nakladi od 1000 primjeraka. Najveći broj pretplatnika čine stomatolozi praktičari. Časopis donosi izvorne znanstvene radove, pregledne radove, prikaze slučajeva i recenzije knjiga iz stomatologije i srodnih područja. Autori radova su najvećim dijelom hrvatski stomatolozi i znanstvenici, a manji dio otpada na autore izvan Hrvatske. Tiskana verzija časopisa je dvojezična, pa su svi tekstovi na hrvatskom i engleskom jeziku.

U ožujku 2006. je osim tiskane, objavljena i elektronska verzija prvog broja 40.-og volumena časopisa, pa ASCRO od tada počinje izlaziti i u elektronskom obliku. Elektronska verzija časopisa je sadržajno istovjetna tiskanoj verziji, uz napomenu da dolazi samo na

engleskom jeziku. Pristup svim tekstovima je slobodan, te ne zahtijeva ni registraciju ni pretplatu. Prijava radova za časopis se odvija u potpunosti elektronskim putem.

S obzirom na čitateljstvo od oko 4000 stomatologa i oko 500 studenata stomatologije u Hrvatskoj, WEB stranica elektronske verzije časopisa bilježi dosta dobru posjećenost koja se kreće u rasponu od 600 do 800 posjeta mjesečno. Najviše se čitaju izvorni znanstveni radovi i prikazi knjiga, te slučajevi iz prakse.

Kako iskustva drugih časopisa iz Europe i svijeta pokazuju da je pojava elektronske verzije dovela do smanjenja broja pretplatnika na tiskanu verziju časopisa, pomalo je iznenađujući podatak da je u slučaju ASCRO-a usprkos besplatnom pristupu svim člancima u elektronskom obliku, online verzija časopisa potakla i rast broja pretplatnika na tiskanu verziju, pa je broj tri 40.-og volumena tiskan u 50% većoj nakladi. Za ovo postoje dva objašnjenja; prvo: elektronska verzija je došla kao osvježanje časopisu koji izlazi već četiri desetljeća, te je na taj način ponovo pobudila interes za časopis posebno među mlađim, informatički pismenim čitateljstvom; drugo: nedovoljno korištenje interneta u svrhu dobivanja novih informacija (npr. zbog neznanja ili tehničkih nedostataka poput nedostatno brze internet veze) zainteresirane čitatelje je potaklo na okretanje tradicionalnim, tiskanim izvorima informacija.

Iako se uredništvo ASCRO-a u radu s online verzijom časopisa do sada nije susrelo s ozbiljnijim problemima vezanima uz objavljivanje časopisa u elektronskom obliku, ipak je potrebno istaknuti potencijalne izvore problema, koji su prvenstveno tehničke naravi. Naime, sve veće oslanjanje na elektroničke resurse, u smislu prijave, obrade, objave i konačnog čitanja gotovog rada nužno zahtijeva i izvrsnu informatičku podršku koja može trenutačno i efikasno reagirati u slučaju zastoja u bilo kojem segmentu vezanom uz elektronski oblik časopisa. Informatička podrška (personalna, hardverska i softverska) je ujedno i najvažniji dio u postupku nadogradnje tiskanog časopisa elektronskom verzijom.

Elektronska verzija časopisa je u svakom slučaju pokrenula jednu pozitivnu uzlaznu spiralu jer je radove učinila lakše dostupnim čitateljima, ujedno povećavši njihov broj; među čitateljima se nalaze i potencijalni novi autori radova koji sada imaju brzu i jednostavnu mogućnost prijave radova; povećanjem broja prijavljenih radova, uredništvo časopisa ima veću mogućnost da među njima izabere one najbolje, a to sve u konačnici rezultira kvalitetnijim i utjecajnijim časopisom, što bi trebao biti jedan od ciljeva svake znanstvene zajednice.